

سازمان جهاد کشاورزی استان البرز

آنفلوانزای فوق حاد پرندگان

معاونت بهبود تولیدات دامی
مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

پاییز ۱۳۹۵

چگونگی انتقال بیماری آنفلوانزای پرندگان به انسان

- تماس مستقیم با پرندگان آلوده و بیمار.
- تماس مستقیم با مدفوع و ترشحات پرندگان و وسایل آلوده.
- کشتن و پَرکندن طیور و ماکیان آلوده و بیمار.
- تنفس هوای آلوده به ویروس.
- شکار پرندگان یا خریداری پرندگان شکار شده.
- مراحل آماده سازی قبل از پخت و نیز خوردن گوشت مرغ و تخم مرغ و سایر فرآورده های خوراکی پرندگان آلوده به صورت خام و نیم پز.
- استفاده از مواد خوراکی و آب های آلوده به فضولات پرندگان.
- بازارهای سنتی فروش پرندگان زنده که می توانند سبب انتشار ویروس شوند.

افرادی که با هر یک از موارد بالا ارتباط داشته اند، لازم است تا ۱۰ روز مراقب وضعیت خود باشند و در صورت بروز تب در این مدت، به پزشک مراجعه کنند.

**فردی مشکوک به آنفلوانزای پرندگان است
که علاوه بر داشتن ۳ نشانه تب، گلودرد و
سرفه، به نحوی در تماس با پرنده بیمار یا
تلف شده باشد.**

اقدامات ضروری در مرغداری ها برای پیشگیری از همه گیر شدن بیماری

- * سالن ها، وسایل مختلف مرغداری، بستر، کود، ضایعات و زباله ها در مرغداری ها طبق دستورالعمل های سازمان دامپزشکی، پاک سازی و ضدعفونی شود.
- * برای ورود به مرغداری تنها یک راه ایجاد شود و پس از اطمینان از آلوده نبودن وسایل و افراد به آنها اجازه ورود داده شود.
- * از ورود وسایل و دان هایی که از مرغداری های دیگر می آید، جلوگیری شود.
- * از ورود پرندگان مهاجر و طیور خانگی به مرغداری و همچنین از دسترسی آنها به آب و دان، جلوگیری شود.
- * از ورود طیور جدید به مرغداری جلوگیری شود. اگر چنانچه طیور جدیدی به سالن ها اضافه می شود باید تمام نکات بهداشتی و قرنطینه ای، براساس دستورالعمل های دامپزشکی رعایت شود.
- * کارکنان مرغداری باید بهداشت فردی مانند دوش گرفتن، پوشیدن لباس کار، چکمه، ماسک و دستکش را رعایت کنند.
- * باید در محل ورود به مرغداری، حوضچه های ضدعفونی برای افراد و وسایل نقلیه وجود داشته باشد.
- * در صورت کاهش خوراک، پایین آمدن تولید، تلفات غیرعادی در سالن ها یا افزایش مرگ و میر در مرغداری، اطلاع رسانی فوری به اداره دامپزشکی محل انجام شود.
- * برای جلوگیری از انتشار ویروس، لازم است پرندگان تلف شده پس از جمع آوری در کیسه های پلاستیکی قرار گیرند و در اتاق انتظار، داخل بشکه های در بسته نگهداری شوند.
- * لاشه طیور مرده باید هر روز جمع آوری و دفن یا سوزانده شود. هرگز لاشه طیور از مرغداری خارج نشود.

مقدمه

آنفلوانزا یکی از بیماری‌های خطرناک پرندگان است که ویروس عامل این بیماری می‌تواند به سرعت منتشر شود و پرندگان بسیاری را بیمار کند، ویروس آنفلوانزا انواع مختلفی دارد؛ بعضی از آنها فقط پرندگان را مبتلا می‌کنند و برخی علاوه بر پرندگان سبب بیماری انسان هم می‌شوند.

به دلیل اینکه آنفلوانزای فوق حاد پرندگان به عنوان بیماری مشترک میان انسان و حیوان شناخته شده، مبارزه با آن در دنیا بسیار مورد توجه قرار گرفته است. مسئولین این امر سعی دارند با افزایش آگاهی همه کسانی که به نوعی ممکن است با این بیماری مربوط باشند از شیوع آن در جهان جلوگیری کنند.

مبارزه با این بیماری زمانی موفق است که تمام کسانی که با پرندگان در ارتباط هستند مانند روستاییان، کارکنان مرغداری‌های صنعتی و سنتی، فروشنده‌های دوره‌گرد طیور، شکارچیان، دامپزشکان، کارکنان دامپزشکی و کشتارگاه‌ها، کارگاه‌های پرشویی و تبدیل ضایعات، مراکز توزیع و عرضه مرغ، فروشگاه‌ها و نمایشگاه‌های پرندگان زینتی، و بالاخره مصرف‌کنندگان، ضمن افزایش آگاهی خود و رعایت ضوابط بهداشتی با مسئولان همکاری داشته باشند.

ویژگی‌های بیماری آنفلوانزا

- * وقوع همه‌گیری بیماری آنفلوانزا غیرقابل پیش‌بینی است.
- * سرعت انتشار بیماری بسیار بالاست.
- * پرندگان بیمار درمان نمی‌شوند، یا می‌میرند و یا بلید آنها را از بین برد.
- * بیماری در صورت شیوع، عواقب اجتماعی و اقتصادی گسترده‌ای به همراه دارد.
- * آنفلوانزا می‌تواند به عنوان بیماری مشترک، سلامتی و بهداشت یک جامعه را تهدید کند.
- * ویروس آنفلوانزا توانایی تغییر و جهش دارد به این معنی که ممکن است ویروس آنفلوانزای پرندگان با نوع دیگری از ویروس مانند آنفلوانزای انسانی ترکیب شود و نوع کاملاً جدیدی را به وجود آورند، به این ترتیب تا زمانی که واکسن و داروی مناسب این نوع جدید تهیه و عرضه شود، خطر همه‌گیری وسیع برای حیوانات و انسان‌ها وجود دارد.

میزبان‌های ویروس آنفلوانزا

تمام پرندگان نسبت به ویروس آنفلوانزا حساس هستند ولی مرغ، خروس، کبوتر، بوقلمون، شترمرغ، قرقاول، کبک، اردک، بلدرچین و پرندگان زینتی مانند طوطی، مینا و سهره از بقیه حساس‌تر هستند.

در این میان حساسیت بوقلمون از همه بیشتر است. خوک و انسان هم از جمله میزبان‌های ویروس آنفلوانزا می‌باشند.

علل ابتلاء پرندگان به بیماری آنفلوانزا

- تماس با پرندگان آلوده که ویروس را از راه مدفوع و ترشحات چشم و بینی دفع می‌کنند.
- کفش، لباس، دست‌آلوده، تجهیزات آلوده و سبد حمل طیور.
- آب، فاضلاب و جابجایی و انتشار ویروس به وسیله باد و هوا.
- دان و مواد خوراکی آلوده به مدفوع و ترشحات پرندگان مبتلا به آنفلوانزا.
- افرادی که بدون رعایت بهداشت در واحدهای مرغداری رفت و آمد می‌کنند.
- جوندگان، سگ، گربه و تا حدودی مگس، ناقل ویروس شناخته می‌شوند.
- جوجه‌ریزی در سالن‌های آلوده قبل از پاکسازی و ضدعفونی کامل آنها.
- پرنکی و کشتار طیور بیمار که سبب انتشار ویروس می‌شود.
- تماس با مدفوع پرندگان وحشی به ویژه پرندگان آبی مهاجر.

نشانه‌های بیماری آنفلوانزا در پرندگان

- بیماری می‌تواند بسیار سریع تمامی پرندگان را از بین ببرد.
- آنفلوانزا می‌تواند موجب کاهش مصرف دان، افسردگی، بی‌حالی، ژولیدگی پرها و دور هم جمع شدن پرندگان شود.
- تولید روزانه تخم ابتدا کم و به مرور کاملاً قطع می‌شود.
- این بیماری سبب ناراحتی‌های تنفسی به صورت سرفه، عطسه، و ریزش ترشحات از چشم و بینی می‌شود.
- ویروس آنفلوانزا سبب ورم کردن صورت و سینوس‌ها همراه با ورم و کبودی تاج و ریش پرنده می‌شود.
- ساق پا به علت خونریزی در زیر پوست، تیره و کبود می‌شود.
- از دهان و بینی ترشحات خون‌آلود خارج می‌شود.